

مشارکت جوانان داوطلب در تشکیلات ورزشی افراد معلول

(تجربه‌ای از پارالمپیک آتلانتا ۱۹۹۶)

فاطمه میرفتاح - استادیار دانشگاه تربیت معلم

جوانی تولد دیگری در زندگی انسان است. جوانی زمان تعیین هویت است. جوانی مرز میان کودکی و بزرگی است. جوانی اوج توانمندی انسان است. جوانی زمان معنی‌دادن به زندگی است. جوانی آغاز درک مفاهیم ترس، وحشت، محبت، عشق، احترام، علاقه، اضطراب، انزوا و... است. جوانی مرحله تغییر شیوه زندگی از وابستگی به استقلال است و بالاخره جوانی نیای شناخته‌ها، نیای دگرگوختی‌ها، نیای نوساخت‌ها، نیای تغییر مفاهیم، نیای مهمتر نیای خودشناسی است. از نقطه نظر آماری، قشر جوان چهار درصد بازنشانیان را تشکیل می‌دهد؛ در این جمعیت آماری جوانان بنا بر اصل اختلافات فردی، فرهنگی، اجتماعی یا یکدیگر دارند. زجمله این تفاوتها می‌توان عارضه معلولیت را نام برد. گروهی از جوانان دچار نقصهای قطع عضو و ضایعه نخاعی، فلج اطفال، فلج مغزی، نابینایی، ناشنوایی، عقب‌ماندگی ذهنی و... هستند. در زندگی جوانان مؤثرترین عامل شکل‌بخشی چه فردی، چه اجتماعی، چه از نظر شرایط جسمانی و چه از نظر وضعیت روانی را باید در دو شاخص - self esteem یعنی احترام به خود و others - esteem یعنی احترام به دیگران جستجو کرد. در تحقیقات به عمل آمده ثابت شده است فعالیت‌های ورزشی از جمله مؤثرترین وسیله در تحقق این دو عامل اند.

برای کلمه volunteer یا داوطلب تعاریف متعددی شده است و عمدتاً همه با این تعریف موافقند که «هرکس به میل و اراده خود حاضر شود که اوقات خود را در اختیار کار مفیدی قرار دهد، مطمئناً هر نوع فعالیتی علاوه بر معنی، نیاز به یک چهارچوب تشکیلاتی

نیز دارد.

سازمانهای داوطلبانه به سازماندهی غیردولتی و غیررسمی گفته می‌شود که افراد با میل و اراده خود وظیفه را بر عهده می‌گیرند و انتظار هیچگونه پاداشی و یا حقوق مالی ندارند. مطمئناً اینگونه سازمانها، بر اساس معیارهای تدوین شده شکل می‌گیرند و اهداف خاصی را دنبال می‌کنند و همچنین سعی دارند افراد تحت پوشش خود را از سنین پایین آموزش دهند تا این اعتقادات را در تمام طول زندگی باور داشته باشند. تفکر و نگرش داوطلبانه باید به صورت یک مسئولیت معنی‌دار در اوقات فراغت افراد مطرح شود. به عنوان مثال می‌توان از سازمانهای داوطلبانه، تشکیلات پیشاهنگی دختران و پسران، جامعه کمک‌رسانی جوانان، جوانان پلیس، شهرداران جوان، جامعه جوانان شورای جوانان و ... نام برد. بسیار جالب است که مراکز نام‌نشان اکثر آبخشل مهمی از تشکیلات مذهبی را تشکیل می‌دهند مانند سازمانهای YWHA و YWCA که به عنوان سازمان جوانان کاتولیک معروفند و یا از سایر مسیح در کشورهای خودمان می‌توان نام برد که تمامی این گونه تشکیلات به صورت غیرانتفاعی عمل می‌کنند. البته در بین این سازمانهای داوطلبانه بعضی از آنها سازمانهای تخصصی هستند که بر اساس نیازهای ویژه شکل می‌گیرند.

امیدواریم در تشکیلات ورزشی نیز ما از چنین سازمانهایی بهره‌مند گردیم. ما معتقدیم چنین تشکیلاتی می‌تواند برای جوانان بسیار سودمند و ارزشمند باشد و اهداف زیر را تحت پوشش قرار دهد:

- ۱- تشویق و ترغیب جوانان به مشارکت در فعالیتهای ورزشی به صورت تماشاچی، نیروهای پشتیبانی، تربیت نیروهای جوان برای سطوح قهرمانی.
- ۲- برنامه people to people بیشتر برای دانش‌آموزان مدارس تدوین شده است زیرا فداکاری و ایثار را از دوران جوانی به آنان می‌آموزند.
- ۳- بالا بردن سطح انگیزه و مسئولیت‌پذیری در بین دانش‌آموزان معلول و غیرمعلول.

- ۴- اشاعه فرهنگ کارکردن به شکل موقت (به عنوان ایثارگران)
- ۵- جذب دانش آموزان به ورزش معلولین و آگاه کردن دانش آموزان معلول با این تخصص.
- ۶- آشنا کردن دانش آموزان معلول با امکانات و اماکن ورزشی معلولین.
- ۷- فراهم کردن امکانات شغلی برای دانش آموزان معلول.
- ۸- باورکردن توانمندیهای دانش آموزان معلول در مسئولیتهای اجرایی.
- ۹- توسعه و گسترش فرهنگ ورزش کردن در بین تمامی دانش آموزان معلول و غیر معلول.
- ۱۰- تربیت نیروهای متخصص و مدیران از سنین پایین.
- ۱۱- تربیت و جذب دانش آموزان معلول در رشته های ورزشی و مربیگری.
- ۱۲- معرفی رشته های مختلف ورزشی به دانش آموزان معلول.